

POZITIVNA LISTA

#NisuSviLjubimci

ŠTO JE POZITIVNA LISTA?

Pozitivna lista je službeni popis životinjskih vrsta koje je, prema procjeni stručnjaka, sigurno i prikladno držati kao kućne ljubimce. Na listi se nalaze isključivo vrste čije potrebe prosječni skrbnik može zadovoljiti, bez ugrožavanja njihove dobrobiti, sigurnosti ljudi, okoliša i drugih životinja. Sve životinje koje nisu na listi nije dopušteno držati, uzgajati niti njima trgovati.

Pozitivna lista najučinkovitija je i najdjelotvornija mjera za smanjenje patnje egzotičnih životinja koje se neprimjereno drže kao kućni ljubimci u Europi.

ZAŠTO JE POZITIVNA LISTA POTREBNA?

- **Zaštita životinja** – Egzotične vrste poput majmuna, zmija ili divljih mačaka imaju vrlo specifične potrebe koje je u kućnim uvjetima nemoguće zadovoljiti.
- **Sigurnost ljudi** – Neke vrste mogu biti opasne, prenositi bolesti ili izazvati teške ozljede.
- **Očuvanje prirode** – Bijeg ili puštanje egzotičnih životinja u prirodu može dovesti do uništavanja staništa i ugrožavanja bioraznolikosti.
- **Napuštanje egzotičnih životinja** – Mnoge egzotične životinje završe napuštene, pa stradaju jer ne mogu preživjeti u prirodi. Ako ih se i spasi, ne postoje odgovarajuća skloništa za vrste poput zmija, majmuna ili velikih mačaka. Njihova specijalizirana i doživotna skrb iznimno je skupa i logistički zahtjevna, pa teret pada na udruge i lokalne zajednice.

KOJE SU KORISTI POZITIVNE LISTE?

1. Dobrobit životinja – Pozitivna lista osigurava da se u domovima nalaze samo one životinje koje mogu imati kvalitetan život u takvom okruženju. To znači manje patnje, stresa i bolesti kod životinja.

2. Zaštita javne sigurnosti – Lista isključuje vrste koje su rizične za ljude; od velikih zmija i otrovnih gmazova, do divljih mačaka ili primata koji mogu biti agresivni.

3. Smanjenje rizika od bolesti (zoonoza) – Više od 60% poznatih zaraznih bolesti i do 75% novih ili emergentnih bolesti su zoonotske – većinom potječu od divljih životinja. Ograničavanjem držanja rizičnih vrsta smanjuje se mogućnost zaraze.

4. Invazivne vrste – Egzotične vrste koje pobjegnu ili se puste u prirodu mogu postati invazivne, ugroziti lokalne ekosustave i potisnuti domaće vrste. Analize su pokazale da bi uvođenje Pozitivne liste značajno smanjilo broj egzotičnih vrsta s invazivnim potencijalom koje ulaze na tržište EU-a.

- ◆ Dugi popis bi smanjio trgovinu invazivnim vrstama za do 17%.
- ◆ Kratki popis bi imao još veći učinak – smanjio bi trgovinu invazivnim vrstama za do 57%.

Invazivnih stranih vrsta u Europi ima više od 12 tisuća, a na njihovu kontrolu i saniranje štete koje su izazvale u EU-u godišnje se potroši oko 12 milijarda eura.

5. Ilegalni izlov i gubitak bioraznolikosti – Velik dio egzotičnih životinja za trgovinu hvata se u prirodi, često ilegalno. To izravno osiromašuje divlje populacije, uzrokuje visoku smrtnost tijekom hvatanja i transporta te narušava cijele ekosustave.

Pozitivna lista smanjuje potražnju za takvim vrstama, čime prekida poticaj za nezakoniti izlov i pomaže očuvati bioraznolikost u zemljama podrijetla.

Uobičajeni problemi životinja u zatočeništvu

- Stres i abnormalna ponašanja → čupanje perja, samoozljeđivanje, stereotipije
- Neprikladna prehrana → ozbiljni zdravstveni problemi
- Bolne kirurške intervencije → vađenje zuba, uklanjanje kandži
- Nekompatibilan uzgoj → urođene bolesti i rizik za dobrobit životinja
- Nedostatak osnovnih uvjeta → loše svjetlo, toplina, prostor za kretanje
- Nemogućnost zadovoljavanja socijalnih potreba
- Ozljede zbog lošeg smještaja, miješanja vrsta ili grubog postupanja

Europski parlament donio je rezoluciju u kojoj se predlaže uvođenje Pozitivne liste na razini EU. Vrijeme je da Hrvatska krene tim putem.

